

Posudek oponenta

Matteo FATTORI. Pojetí moci mezi Machiavellim a Hobbesem: komparace Vladaře a Leviathana. Praha 2022. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií. 47 s.

V úvodu své bakalářské práce Matteo deklaruje, že „Předložená práce se zabývá myšlením Niccola Machiavelli a Thomase Hobbesa. Práce se vymezuje na koncept moci u obou autorů skrze prozkoumání a komparaci jejich spisů *Vladař* a *Leviathan*.“ Jeho zájem o politickou filosofii a historický kontext tvorby zmíněných myslitelů není nijak nahodilý, provázal jej po dobu celého studia na FHS. Zvolený cíl, postup a vypracování bakalářské práce tak mělo v jistém smyslu korunovat jeho studijní úsilí. Cíl a postup v bakalářské práci popisuje takto: „Cílem této práce je zjistit, v čem jsou si oba myslitelé, v rámci jejich nauky o státě podobní a odlišní, a to na základě jejich argumentů. V první části práce se zaměřím na historicko-kontextuální základ týkající se Machiavelliho a Hobbesova života a jejich myšlení a spisů. V druhé části budu analyticky zpracovávat jejich argumenty s vazbou na vymezené podkapitoly. Práce bude postupovat hierarchicky od obecnějších problémů a konceptů směrem ke konkrétnějším aspektům, majících dílčí charakter. První problematikou bude vymezení „lidské přirozenosti“, která je v rámci obou historických aktérů podstatným východiskem a zkoumaným předpokladem pro správné uchopení nauky věnující se vládě. Následovat bude vymezení konceptu „moci“ z pohledu obou myslitelů. Na tento koncept bude navazovat podkapitola „Nástroje moci“, v rámci které budou prozkoumány aspekty dílčího charakteru, jako jsou vojsko a zákony, z pohledu obou autorů. Analytická část tedy začne od abstraktnějších témat směrem k aspektům majících dílčí charakter.“

Uvedený cíl a postup v bakalářské práci jistě dává dobrý smysl a autor zaslouží ocenění za to, že se jej pokusil naplnit. Dost málo pochybuji o tom, že v průběhu vypracování dospěl k pochopení náročnosti takového projektu a postupně mu docházelo, že spojit to, co nazývá „historický a kontextový úvod“ s „analytickou částí“ vyžaduje kompetence, které může kultivovat v magisterském či doktorském studiu. Oceňuji autorovu upřímnost, s níž 2. část tituluje jako „Historický a kontextový úvod (informativní základ ze sekundární literatury)“. Při vypracování této části práce jistě používá relevantní zdroje, ale studie Skinnera a Malcolma užívat jako „informativní základ“ je na jednu stranu projevem šťastné intuice, na druhou stranu však nepochopením specifičnosti přístupu obou autorů, který není nějak „historicky neutrální“.

Třetí (analytická) část práce přináší evidenci o autorově poctivé snaze uchopit pojetí lidské přirozenosti, pojetí moci a nástrojů moci ve sledovaných dílech Machiavelliho a Hobbesa. Jeví se mi jako nejvydařenější a opravňující oponenta k vydání nálezu, že práce je hodná obhajoby. Komparační závěr autor zahajuje tezí, že oba autoři nahlíží na lidskou přirozenost negativně a cynicky. Oponent předpokládá, že v rámci obhajoby Matteo toto tvrzení rozvine a ukáže, ve vztahu k jakému či jakým pojetím lidské přirozenosti je vůbec legitimní vynášet podobný soud.

Práci Mattea Fattoriho doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením „velmi dobře“.

Praha, 2. 9. 2022

PhDr. Tomáš Kunca, Ph.D.